

Măsurile de prevenire și control al infecției cu Coronavirusul de tip nou (2019-nCoV)

EPIDEMIOLOG PRINCIPAL
AL CSP AL SM AL MAI
ȘARBAN MARIN

Decizia OMS

- Urmare a evoluției situației epidemiologice prin infecția cu COVID-19, la data de 31 ianuarie 2020, OMS a convocat repetat Comitetul de Urgență, la care s-a luat decizia de a declara izbucnirea de infecție cu Coronavirusul de tip nou drept **Urgență de Sănătate Publică de Interes Internațional**.
- OMS a emis noi recomandări pentru statele membre vizînd asigurarea capacităților pentru supraveghere activă, depistare precoce, izolare și managementul cazurilor, identificare a contactilor, prevenire a răspîndirii în continuare a infecției cu Coronavirusul de tip nou, colaborare și comunicare intersectorială, măsuri de screening la intrare și partajarea datelor complete cu OMS.
- În baza informațiilor actuale disponibile, OMS nu recomandă introducerea restricțiilor privind transportul internațional de pasageri și mărfuri.

Actualitatea temei

Coronavirusurile sunt o familie mare de viruși, ce pot afecta atât animalele cât și oamenii. Coronavirusurile ce afectează oamenii sunt cunoscuți prin faptul că provoacă infecții respiratorii (de la răceli obișnuite la boli mult mai grave, precum Sindromul Respirator din Orientul Mijlociu (MERS) și Sindromul Acut Respirator Sever (SARS)).

Noul coronavirus COVID-19 reprezintă o tulpina de virus care nu a mai fost identificată anterior la om și prin urmare, reprezintă motiv de îngrijorare majoră pentru sănătatea publică, mai ales, avînd în vedere că există puține cunostinte despre caracteristicile virusului, despre modalitatea de transmitere între oameni și despre severitatea și tratarea infecțiilor rezultate.

Etiologia

Supradomeniu: **Biota**

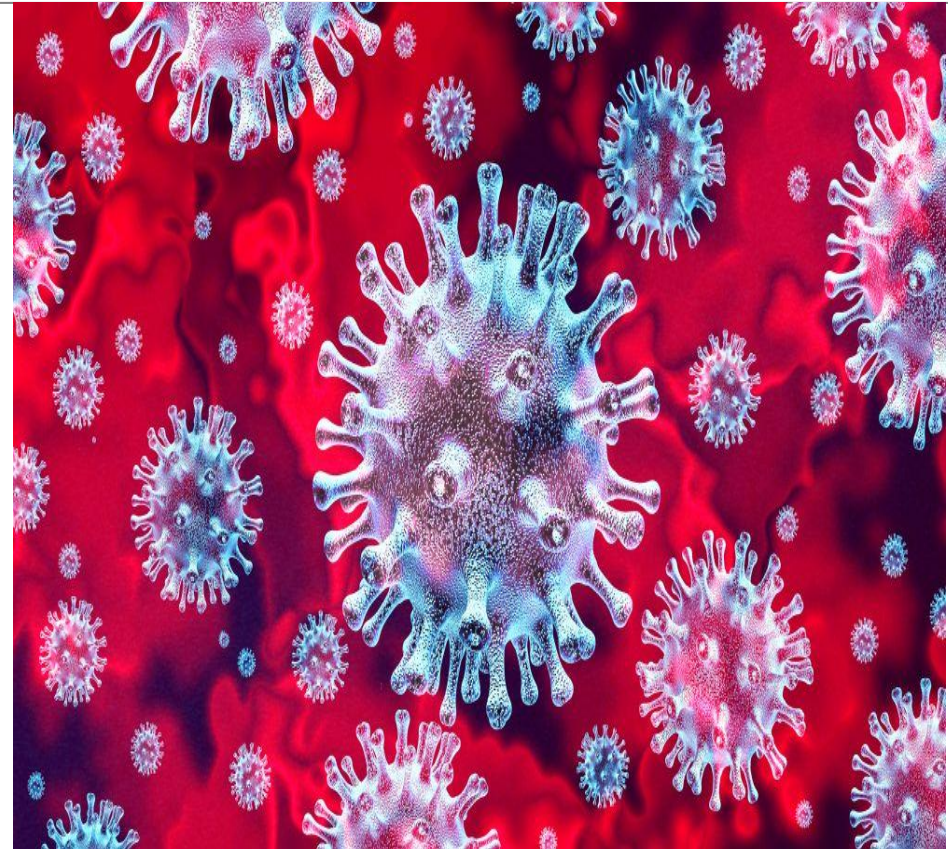
Regn: **Virus**

Ordin: **Nidovirales**

Familie: **Coronaviridae**

Gen: **Betacoronavirus**

Subgen: **Sarbecovirus**

Incidența globală

De la începutul lunii decembrie 2019 și pînă pe 05 martie 2020 numărul cazurilor înregistrate de coronavirus de tip nou COVID-19 este de **95169 (decese 3284, însănătoșiți – 50691)**

Asia: China – 80500 bolnavi (3012 decese, 36117 însănătoșiți); Coreea de Sud –5328; Iran – 2336, Japonia – 1000; Singapore – 110.

Europa: Italia – 3000 (107 decese); Spania – 151, Germania – 196, Franța –212, Rusia – 3, România – 3, Ucraina - 1.

America de Nord: SUA – 108, Canada – 30, Australia – 39.

În total de această maladie sunt afectate **76 de țări**.

Studiu de caz

---

72 314 Cazuri (la data de 11.02.2020)

- Cazuri confirmate: 44 672 (62%)
- Cazuri suspecte: 16 186 (22%)
- Asimptomatice: 889 (1%)

După grupele de vîrstă (N = 44 672)

- ≥ 80 ani: 3% (1408 cazuri)
- 30-79 ani: 87% (38 680 cazuri)
- 20-29 ani: 8% (3619 cazuri)
- 10-19 ani: 1% (549 ani)
- < 10 ani: 1% (416 cazuri)

Severitatea bolii (N = 44 415)

- Forme ușoare: 81% (36 160 cazuri)
- Severe: 14% (6168 cazuri)
- Critice: 5% (2087 cazuri)
  - Rata de deces: 2.3% (1023 din 44 672 cazuri confirmate)
  - 14.8% pacienți cu vîrsta ≥ 80 ani (208 din 1408)
  - 8.0% pacienți cu vîrsta 70-79 ani (312 din 3918)
  - 49.0% cazuri critice (1023 din 2087)

Personal medical infectat

- 3.8% (1716 din 44 672 cazuri confirmate)
- 63% in Wuhan (1080 din 1716)
- 14.8% cazuri clasificate ca severe sau critice (247 din 1668)
- 5 cazuri de deces

Legislația

Ordin MSMPS nr.188 din 26.02.2020 Cu privire la realizarea măsurilor de reducere a riscurilor de răspândire a cazurilor de infecție cu Coronavirusul de tip nou

I. Algoritmul de măsuri pentru persoanele sănătoase;

II. Algoritmul de măsuri pentru persoanele cu semne clinice de boală

Ordin MSMPS nr. 213 din 02.03.2020 Cu privire la măsurile de prevenire și control al infecției cu Coronavirusul de tip nou.

Aprobat Buletinul de însoțire a probei biologice pentru detecția virusului SARS-COVID-19.

Formularul provizoriu OMS pentru raportarea cazurilor probabile și confirmate cu COVID-19.

Fișa epidemiologică pentru pasageri și călători

Fișa epidemiologică pentru pasageri și călători
Epidemiological card for passengers and travelers
Эпидемиологическая карта для пассажиров и путешественников

Pentru note de serviciu / For service use / Для служебных заметок

1. Numele și prenumele / Name and surname / Ф.И.О.

2. Vârsta / Age / Возраст _____ ani/yers/лет 3. Sexul / Gender / Пол **M/M F/Ж**

3. Pașaport / Паспорт/Passport seria/nr _____

4. Domiciliu sau date de contact în Republica Moldova

Address or contact data in Republic of Moldova

Адрес или контактные данные в Республике Молдова

5. Telefon / Phone number / Телефон _____

6. Subliniați dacă aveți: febră, tuse, eliminări nazale, respirație dificilă, mialgii, cefalee

Indicate if you have: fever, cough, running nose, breathing difficulties, myalgia, headache

Подчеркните, если есть жалобы на: повышенную температуру, кашель, насморк, затрудненное дыхание, боли в мышцах, головные боли

7. Ați contactat cu persoana afectată de boală respiratorie în ultimele 7 zile?

Have you been in contact with a person with respiratory disease during the last 7 days?

Были ли вы в контакте с больным респираторным заболеванием последние 7 дней?

Da / Yes / Да

Nu / Not / Нет

8. Indicați țara/țările și locurile vizitate în ultimele 7 zile

Please specify the country/countries and places you have visited during the last 7 days

Укажите страну/страны и места, которые вы посетили за последние 7 дней

9. Mijloc de transport/ Means of transport/Транспортное средство:

Avion/ Plane / Самолет

Ruta/Flight/Рейс _____

Codul (№) rutei / Flight Code (№.) / Код (№) Рейса _____

Nr. locului / Seat number / Номер места _____

10. Locul completării anchetei / Place of card completion / Место заполнения анкеты

Data / Date / Дата ____ / ____ / 201__ Semnătura / Signature / Подпись _____

Prin prezenta, mă oblig să monitorizez la locul de trai termometria de trei ori pe zi iar la apariția unor semne/simptome de viroze voi apela imediat medicul de familie.

Numele Prenumele _____

Semnătura _____

Data _____

Algoritmul de măsuri pentru persoanele sănătoase

---

1. **Screening-ul clinic** a persoanelor intrate în țară în perioada ultimilor 14 zile din regiuni cu izbucniri în focare sau care au fost în contact cu persoane bolnave;
2. **Informarea** de către personalul medical tuturor persoanele ce vin cu risc sporit despre responsabilitatea personală privind declararea datelor corecte;
3. **Recepționarea fișelor epidemiologice** de la ANSP;
4. **Realizarea măsurilor de supraveghere** a stării de sănătate timp de 14 zile la domiciliu;
5. **Eliberarea** la necesitate a certificatului de concediu medical persoanelor plasate la domiciliu;
6. **Excluderea din supraveghere la domiciliu**, după 14 zile după expunere la risc, dacă persoana nu a prezentat manifestări clinice.

Algoritmul de măsuri pentru persoanele cu semne clinice de boală

- 1. Depistarea activă** a persoanelor cu semne clinice de boală, care vin din zonele de risc epidemic;
- 2. Izolarea persoanelor bolnave, suspecte la COVID-19** care vin din regiunile cu izbucniri de focare sau au contactat cu persoane bolnave. Persoanele suspecte vor fi izolate în spații separate cu condiții igienico-sanitare adecvate;
- 3. Solicitarea SAMU** cu transportarea persoanelor suspecte la infecție și **internarea** în instituțiile medicale specializate (IMSP SCBI „Toma Ciorbă”);
- 4. Supravegherea la domiciliu a persoanelor aflate în contact**, conform prevederilor (algoritm de măsuri pentru persoanele sănătoase).

Simptoamele de boală.

Cele mai des întâlnite simptoame ale COVID-2019 sunt:

- febra
- oboseala
- tusea uscată.

Unii pacienți pot prezenta cefalee, congestie nazală, rinoree, dureri în gât.

La unii bolnavi aceste simptoame sunt de obicei ușoare și încep treptat. Alți pacienți se infectează, dar nu dezvoltă nici un simptom și se simt bine.

La persoanele de vârstă înaintată, precum și cele cu maladii cronice (hipertensiune arterială, probleme cardiace, diabet zaharat, ș.a.) evoluția bolii decurge mai sever.

Căile de transmitere

Omul sănătos se poate infecta cu COVID-19 de la persoană bolnavă cu semne clinice, sau de la persoană care suportă boala fără simptome (purtător).

- Infectarea se produce când persoana infectată tușește s-au strămută și **picăturile nazale sau din gură**, prin aer, nimeresc în căile respiratorii s-au pe mucoasele ochilor, nasului persoanelor sănătoase.
- Infectarea se poate realiza și prin **obiecte de uz comun, veselă, lengeria, suprafețele încăperilor și localurile publice și de serviciu contaminate cu coronavirusi** (transportul obștesc îndeosebi ales barele, cinematografele, magazinele, sălile de concert, auditoriile, instutuțiile medicale ș.a. Sunt presupuneri, dar actualmente nu există dovezi, că animalele sălbatice s-au de companie ar putea răspândi virusul COVID-19.

**Q&A
Coronavirus**

Pot lua virusul de la animalul meu de companie?
Nu. În prezent nu există dovezi care să confirme faptul că animalele de companie, cum ar fi pisicile, câinii pot transmite acest virus oamenilor

Se poate transmite 2019-nCoV de la om la om?
Da. 2019-nCov provoacă boli respiratorii și poate fi transmis de la o persoană la alta, de obicei după un contact strâns cu o persoană infectată

Cine poate contracta acest tip de virus?
Persoanele care trăiesc sau călătoresc într-o zonă în care circula virusul 2019-nCoV pot prezenta risc de infecție.
Asistenții medicali care îngrijesc persoanele bolnave prezintă un risc mai mare și trebuie să se protejeze apelând la proceduri adecvate de prevenire și control al infecțiilor

Perioada de incubatie.

Perioada de contractare/infectare cu virusul pînă la apariția simptoamelor bolii.

Majoritatea estimărilor perioadei de incubatie pentru COVID-19 variaza de la **1 pînă la 14 zile**, iar cel mai frecvent în jur de 5 zile.

Rezistența

- Pînă în prezent nu este cunoscut sigur cît timp coronavirusul menționat supraviețuiește pe suprafețe.
- Din informațiile preliminare se presupune că, după eliminarea de la persoana bolnavă în mediu ambiant virusul poate persista pe suprafețe timp **de la cîteva ore, pînă la cîteva zile**, iar durata aflării depinde de condiții diferite ale mediului (temperatura, umeditatea, acțiunea razelor ultraviolete, a preparatelor de dezinfecție ș.a).

Măsurile de profilaxie!

Recomandarile standard ale Organizației Mondiale a Sănătății (OMS)

1. Spalati-va des pe maini cu apă și săpun timp de 20 de secunde. În cazul în care nu aveți la îndemână apă sau săpun, folosiți o soluție pe bază de alcool.

Este recomandat să vă spălați pe maini:

- După ce ați tuse sau strănut
- Când îngrijiți o persoană bolnavă
- Înainte, în timpul și după prepararea alimentelor
- Înainte de masă
- Înainte și după folosirea toaletei
- După ce ați atins sau mângaiat un animal

Măsuri de profilaxie

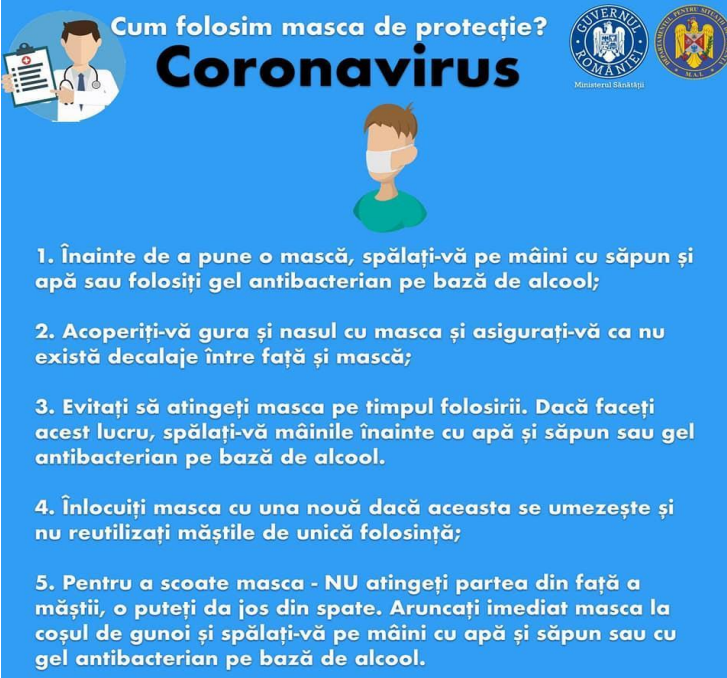
2. Acoperiti-va gura si nasul cu un servetel de unica folosinta cand tusiti si stranutati. Aruncati servetel dupa fiecare utilizare si spalati-va pe maini. In cazul in care nu aveti la indemana un servetel, tusiti sau stranutati in pliul cotului.

3. Evitati pe cat posibil contactul strans cu persoanele care au febra si tuse.

4. Nu vă atingeți ochii , nasul și gura cu mâinile.

Virusul se transmite mai ales pe cale respiratorie, dar poate intra în corp prin ochi, nas și gură, astfel eviați atingerea dacă nu v-ați spălat bine mâinile.

5. Utilizați mască de protecție în cazul în care suspectați că sunteți bolnav sau în cazul în care acordați asistență persoanelor bolnave sau ati avut contact.

Cum folosim masca de protecție?
Coronavirus

1. Înainte de a pune o mască, spălați-vă pe mâini cu săpun și apă sau folosiți gel antibacterian pe bază de alcool;

2. Acoperiți-vă gura și nasul cu masca și asigurați-vă ca nu există decalaje între față și mască;

3. Evitați să atingeți masca pe timpul folosirii. Dacă faceți acest lucru, spălați-vă mâinile înainte cu apă și săpun sau gel antibacterian pe bază de alcool.

4. Înlocuiți masca cu una nouă dacă aceasta se umezește și nu reutilizați măștile de unică folosință;

5. Pentru a scoate masca - NU atingeți partea din față a măștii, o puteți da jos din spate. Aruncați imediat masca la coșul de gunoi și spălați-vă pe mâini cu apă și săpun sau cu gel antibacterian pe bază de alcool.

Igiena respiratorie

De ce?

- O etichetă bună de igienă respiratorie / tuse poate reduce răspândirea microorganismelor care provoacă infecții respiratorii

Cum?

- Întoarceți-vă capul de ceilalți când tușiți / strănutați
- Acoperiți nasul și gura cu un țesut
- Dacă sunt utilizate țesuturi, aruncați imediat în coșul de gunoi
- Tuse / strănut în mânecă sau cot flexat dacă nu există un țesut disponibil
- Curățați-vă mâinile cu săpun și apă sau produse pe bază de alcool

Promovarea!

- Încurajarea spălării mâinilor pentru pacienții cu simptome respiratorii
- Oferiți măști pentru pacienții cu simptome respiratorii
- Pacienții cu febră + tuse sau strănut trebuie să fie ținuți la cel puțin 1 m distanță față de alți pacienți
- Postează postere/informații despre simptome le respiratorii și etica tusei
- Luați în considerare existența măștilor și țesuturilor disponibile pentru pacienții din toate zonele

Utilizarea Echipamentelor de protecție

Care EPP?

- Evaluarea riscului: risc de expunere și gradul de contact anticipat cu sânge, lichide ale corpului, picături și / sau pielea lezată

Cum?

- Utilizarea rațională
- Utilizarea corectă și consecventă a EPP
- Puneți întotdeauna înainte de contactul cu pacientul
- Scoateți întotdeauna imediat după finalizarea sarcinii și / sau părăsiți zona de îngrijire a pacientului
- NICIODATĂ nu reutilizați EPP de unică folosință
- Curățați și dezinfectați EPP reutilizabile între fiecare utilizare

Principii necesare de purtat EPP !!!

- Schimbați EPP imediat dacă devine contaminată sau deteriorată
- EPP nu trebuie aranjată sau atinsă în timpul îngrijirii pacientului;
- Specific
  - nu vă atingeți niciodată fața în timp ce purtați EPP
  - dacă există preocupări și / sau încălcări ale acestor practici, lăsați zona de îngrijire a pacientului atunci când este în siguranță pentru a face acest lucru și îndepărtați și schimbați EPP în mod corespunzător
- scoateți întotdeauna cu atenție pentru a evita auto contaminarea (de la cele mai murdare până la cele mai curate zone)

Măsuri de profilaxie

---

6. Menține distanța socială – menține distanța de cel puțin 1 metru între tine și alte persoane, mai ales cele care tușesc, strănută și au febră.

7. Sunați la 112 dacă aveți febră, tușiți sau v-ați întors din China sau zonele în carantina din Europa de cel puțin 14 zile.

8. Nu luați medicamente antivirale și nici antibiotice decât în cazul în care vă prescrie medical.

Măsuri de profilaxie

---

9. Produsele MADE in CHINA sau pachetele primite din China nu sunt periculoase. Organizația Mondială a Sănătății a declarat că persoanele care primesc pachete din China nu se supun nici unui risc de a se contamina cu noul coronavirus, deoarece acesta nu trăiește mult timp pe suprafețe . Până în prezent nu există nici o dovadă că produsele/obiectele produse în China pot transmite noul coronavirus (Covid-19).

10. Fiți informat cu privire la ultimele noutăți despre COVID-19. Urmați sfaturile și recomandările autorităților de sănătate cum să vă protejați și cum să-i protejați pe ceilalți de COVID-19.

AVEȚI GRIJĂ DE SĂNĂTATE ÎN TIMP CE CĂLĂTORIȚI

**Evitați călătoriile
dacă aveți febră și tuse.**

**Dacă aveți febră, tuse și dificultăți de respirație,
solicitați de urgență asistența medicală,
și informați personalul medical
despre istoricul călătoriilor.**

AVEȚI GRIJĂ DE SĂNĂTATE ÎN TIMP CE CĂLĂTORIȚI

**Dacă vă îmbolnăviți în timpul călătoriei,
informați echipajul și solicitați cât mai
curând asistență medicală.**

**Dacă solicitați asistență medicală,
informați personalul medical
despre istoricul călătoriilor.**

Aplicarea precauțiilor standard

Precauțiile standard includ:

- igiena mâinilor și a căilor respiratorii;
- utilizarea echipamentelor de protecție personală corespunzătoare (EIP) în conformitate cu evaluarea riscurilor;
- siguranța injecțiilor;
- gestionarea sigură a deșeurilor, lenjeria corespunzătoare;
- curățarea mediului și sterilizarea echipamentelor de îngrijire a pacienților
- aerisirea încăperilor

Precauțiile standard ar trebui să fie aplicate în orice moment.

Există ceva ce nu ar trebui să fac?

Următoarele măsuri NU SUNT eficiente împotriva COVID-2019 și pot fi dăunătoare:

- Fumatul
- Utilizarea remediilor tradiționale din plante
- Purtarea a mai multor măști
- Auto-medicația, cum ar fi tratamentul cu antibiotice

Tratamentul

- Deocamdată **nu există un vaccin și nici un medicament antiviral specific care să prevină s-au să trateze bolnavii de COVID-19**. Posibile vaccinuri și unele tratamente medicamentoase specifice sunt la etapa de studiere și investigare.
- Tratamentul se reduce la măsurile terapeutice și îngrijirile pentru ameliorarea simptomelor.
- Persoanele cu evoluția gravă trebuie spitalizate.
- Antibioticele nu funcționează împotriva virusurilor și se administrează doar pentru tratarea complicațiilor bacteriene asociate bolii de bază. Antibioticele nu trebuie administrate ca mijloc de prevenire s-au tratament pentru COVID-19.

Mulțumesc pentru atenție
